SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 17/2021-39

Ústavný súd Slovenskej republiky v pléne zloženom z predsedu Ivana Fiačana a zo sudcov Jany Baricovej, Ladislava Duditša, Libora Duľu, Miroslava Duriša, Rastislava Kaššáka, Jany Laššákovej, Miloša Maďara (sudca spravodajca), Petra Molnára, Petra Straku, Ľuboša Szigetiho, Roberta Šorla a Martina Vernarského o návrhu **Okresného súdu Senica** na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky o súlade § 6 písm. c) zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov s Ústavou Slovenskej republiky, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach, Dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím a Chartou základných práv Európskej únie takto

r o z h o d o l :

Návrh **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 14. júla 2021 doručený návrh Okresného súdu Senica (ďalej len „navrhovateľ“) na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) o súlade § 6 písm. c) zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“) a § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 30 ods. 3 a čl. 30 ods. 4 ústavy, s čl. 3 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), s čl. 25 v spojení s čl. 2 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“), s čl. 29 v spojení s čl. 5 ods. 1 a 2 a čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a s čl. 39 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“).

2. Odôvodnenie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov rekapituluje priebeh konania, ktorým navrhovateľ rozsudkom č. k. 10Ps/7/2019-50 z 11. augusta 2020 obmedzil spôsobilosť [redacted] na právne úkony *inter alia* vo vzťahu ku *„kandidovaniu vo voľbách do volených orgánov“*. Proti tejto časti rozhodnutia podal prokurátor Okresnej prokuratúry Senica (ďalej len „prokurátor“), ktorý v priebehu konania vstúpil do súdneho konania, odvolanie. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 11CoP/68/2020-76 z 25. januára 2021 zrušil rozsudok navrhovateľa aj v napadnutej časti výroku, ktorým navrhovateľ obmedzil [redacted] v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu kandidovania vo voľbách do volených orgánov, a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť rozsudku, neposkytnutím dostatočného a presvedčivého odôvodnenia, ale tiež tým, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie, ktoré by mu vytváralo podklad na vydanie rozhodnutia vo veci.

3. Okresný súd sa nazdáva, že súčasná právna úprava mu neumožňuje v prípade fyzickej osoby, ktorá trpí duševnou poruchou, túto obmedziť na výkone pasívneho volebného práva. V tejto súvislosti konštatuje, že *„Prekážky pasívneho volebného práva, t. j. možnosť byť zvolený za zástupcu iných občanov a v ich mene vykonávať moc, upravuje zákon č. 180/2014 Z. z. expressis verbis v ustanovení § 6. Podľa tohto ustanovenia prekážkou práva byť volený je ad a) výkon trestu odňatia slobody, ad b) právoplatné odsúdenie za úmyselný trestný čin, ak odsúdenie nebolo zahladené a ad c) pozbavenie spôsobilosti na právne úkony. Z uvedeného nepochybne vyplývajú iba vyššie uvedené tri zákonné obmedzenia, ktoré sú prekážkou práva byť volený. Vo vzťahu k prekážke pasívneho voleného práva spočívajúcej v pozbavení spôsobilosti na právne úkony je potrebné uviesť, že túto nie je možné reálne právne aplikovať, nakoľko ide o obsolentné ustanovenie zákona č. 180/2014 Z. z.“*.

4. Ďalej okresný súd pripomína, že od účinnosti Civilného mimosporového poriadku nemožno rozhodnúť o pozbavení spôsobilosti na právne úkony, ale len obmedziť spôsobilosť fyzickej osoby na právne úkony, zmeniť obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony alebo navrátiť spôsobilosť fyzickej osobe na právne úkony. Návrhom označené ustanovenie § 6 písm. c) volebného zákona preto považuje v tejto súvislosti za neaplikovateľné.

5. Navrhovateľ následne konštatuje, že je nepochybné, že *«dotknutou časťou rozsudku, ktorou obmedzil spôsobilosť* [redacted] *na právne úkony v rozsahu „kandidovania vo voľbách do volených orgánov“ rozhodol mimo platného zákonného rámca a v otázke, ktorá je s poukazom na ustanovenie čl. 7 ods. 5 v spojení s čl. 12 ods. 1 Ústavy SR, v rovine úpravy vyhradená jedine zákonodarcov...»*.

6. V ďalších pasážach navrhovateľ zdôvodňuje nemožnosť aplikácie § 6 písm. c) volebného zákona, ktorú dáva do kontrastu s vlastnou povinnosťou nasledovať záväzný právny názor vyjadrený v rozhodnutí odvolacieho súdu. V ňom bola podľa jeho názoru konštatovaná prípustnosť obmedzenia pasívneho volebného práva na základe argumentácie uvedenej v náleze ústavného súdu č. k. PL. ÚS 2/2016-108 z 22. marca 2017, podľa ktorej možno obmedziť spôsobilosť posudzovanej osoby na výkon volebného práva len na základe výslovného výroku súdneho rozhodnutia (s prípadným určením, ktorého volebného práva, aktívneho či pasívneho, alebo oboch, prípadne ktorých volieb sa dotýka). Navrhovateľ sa nazdáva, že nasledovanie právneho názoru odvolacieho súdu bráni *„primárne práve ustanovenie § 6 písm. c) zákona č. 180/2014 Z. z., ktoré nemožno*

považovať za ústavne súladné, a sekundárne právomoc súdu rozhodovať o obmedzení výkonu volebného práva, ktoré nie je prejavom realizácie právnych úkonov, ale vyžaduje si existenciu osobitnej právnej úpravy, ktorá súdu umožní obmedziť fyzickú osobu vo výkone volebného práva, keďže rozhodovanie súdu o zásahu do výkonu politických práv nemôže byť založené na analógii iuris vo vzťahu k uplatňovaniu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony podľa Občianskeho zákonníka". Navrhovateľ dodáva, že *„Zásah do volebného práva môže byť vykonaný len na základe zákona. Zákonná úprava v naznačenom smere však v súčasnosti absentuje. Ako bolo naznačené, v tejto súvislosti treba skonštatovať, že oprávnenie súdu na vykonanie zásahu do volebného práva nie je možné vyvodiť zo zákonnej úpravy o obmedzení spôsobilosti na právne úkony."*. Závery o nemožnosti obmedzenia spôsobilosti na právne úkony pri pasívnom volebnom práve opiera o početnú rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Českej republiky či Ústavného súdu Slovenskej republiky, ako aj o viaceré ustanovenia medzinárodných dohovorov a ústavy.

7. V petite navrhovateľ požaduje začať konanie podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade § 6 písm. c) volebného zákona a § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 13 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 30 ods. 3 a čl. 30 ods. 4 ústavy, s čl. 3 dodatkového protokolu v spojení s čl. 14 dohovoru, s čl. 25 v spojení s čl. 2 ods. 1 paktu, s čl. 29 v spojení s čl. 5 ods. 1 a 2 a čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a s čl. 39 ods. 1 a 2 charty.

8. Ústavnému súdu bolo 20. októbra 2021 doručené „Doplnenie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) Ústavy SR". Navrhovateľ v ňom poukazuje aj na ďalšie doktrinálne názory, avšak v podstatnej časti je toto podanie totožné s pôvodným návrhom.

II.
Predbežné prerokovanie návrhu na začatie konania

9. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o súlade nariadení vlády, všeobecne záväzných právnych predpisov ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy s ústavou, ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada") a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, a so zákonmi [čl. 124 a čl. 125 ods. 1 písm. b) ústavy], pristúpil na neverejnom zasadnutí pléna k predbežnému prerokovaniu návrhu na začatie konania, a to v súlade s čl. 131 ods. 1 ústavy, ako aj s § 7 ods. 1 písm. a) a § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde"). Účelom predbežného prerokovania návrhu je zistenie, či a v akom rozsahu možno návrh prijať na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

10. Ústavný súd považoval za preukázané, že navrhovateľ uznesením č. k. 10Ps 7/2019-103 z 22. apríla 2021 (právoplatné 3. mája 2021, pozn.) prerušil mimosporové konanie [napriek skutočnosti, že v odôvodnení uznesenia o prerušení chybne odkazuje na § 162 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, pozn.] vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony [redacted],

čím splnil procesnú podmienku nevyhnutnú na začatie konania o súlade právnych predpisov na návrh všeobecného súdu vyplývajúcu z čl. 144 ods. 2 ústavy (PL. ÚS 39/2014).

11. Ústavný súd tak návrh navrhovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a dospel k záveru, že návrh je v okolnostiach prejednávanej veci potrebné odmietnuť.

12. Podľa § 128 písm. a) Civilného mimosporového poriadku súd konanie preruší, ak pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci alebo jeho jednotlivé ustanovenia, nie je v súlade s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná; v tom prípade podá ústavnému súdu návrh na začatie konania podľa osobitného predpisu.

13. Podľa § 74 písm. d) zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy o súlade právnych predpisov nižšej právnej sily s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas národná rada a ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, môže podať súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou.

14. Abstraktne normovanú požiadavku súvislosti s jeho rozhodovacou činnosťou [čl. 144 ods. 2 ústavy a § 74 písm. d) zákona o ústavnom súde] ako podmienku pre vznik aktívnej legitimácie všeobecného súdu na podanie návrhu podľa čl. 125 ods. 1 ústavy už ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre bližšie interpretoval.

15. Aktuálne uplatňovaná judikatúra ústavného súdu o podstate ústavnej (čl. 144 ods. 2 ústavy) i zákonnej [§ 74 písm. d) zákona o ústavnom súde] podmienky na vznik aktívnej legitimácie všeobecného súdu na podanie návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy sa zakladá v prvom rade na téze o nutnosti subsumpcie skutkového stavu zisteného v rozhodovacej činnosti všeobecného súdu pod právnu normu, ktorá je podľa názoru všeobecného súdu protiústavná; a v rade druhom, na spôsobilosti derogačného nálezu ústavného súdu, ktorý je navrhovaný všeobecným súdom v petite jeho návrhu, viesť k odlišnému záveru v merite konania pred všeobecným súdom v porovnaní s takým rozhodnutím, ktoré by bolo výsledkom aplikácie právnej normy navrhnutej na derogáciu. Všeobecný súd je teda aktívne legitimovaný len na taký návrh derogačného nálezu, ktorý má potenciál ovplyvniť meritórne rozhodnutie všeobecného súdu v konkrétnom, ním prerušenom konaní. Pri nesplnení uvedenej podmienky sa návrh všeobecného súdu dostáva do pozície akademickej polemiky a rozhodnutie o ňom by nedokázalo naplniť funkčnú podstatu návrhového oprávnenia všeobecného súdu, ktorou je účinná pomoc ústavného súdu všeobecnému súdu prostredníctvom vyriešenia prejudícia ústavno-právnej povahy spadajúceho do výlučnej právomoci ústavného súdu podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy (PL. ÚS 1/2018).

16. Základným predpokladom na ochranu ústavnosti poskytovanej na návrh všeobecného súdu ústavným súdom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy je tak zistenie, že podaniu návrhu na začatie konania na ústavnom súde predchádza konanie pred všeobecným súdom, v ktorom má materiálne dôjsť k použitiu napadnutého ustanovenia zákona, t. j. k subsumpcii skutkového stavu pod napádanú právnu normu. Túto podmienku je možné považovať za *conditio sine qua non* pre to, aby mohol byť návrh všeobecného súdu prijatý na ďalšie konanie pred ústavným súdom.

17. Na základe predloženého návrhu je možné konštatovať, že podľa § 6 písm. c) volebného zákona je pozbavenie spôsobilosti na právne úkony prekážkou práva byť volený, t. j. prekážkou pasívneho volebného práva. Keďže však pozbaviť osobu spôsobilosti na právne úkony nie je podľa Civilného mimosporového poriadku v súčasnosti prípustné, nie je možné, aby navrhovateľ v predmetnom konaní obmedzil výkon pasívneho volebného práva podľa § 6 písm. c) volebného zákona. Napadnuté ustanovenie je teda v aktuálnej podobe neaplikovateľné.

18. Ako už bolo uvedené, pre splnenie predpokladu aktívnej legitimácie všeobecného súdu na postup podľa čl. 144 ods. 2 je nutné, aby prípadný derogačný nález ústavného súdu v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ovplyvnil meritórne rozhodnutie všeobecného súdu v konkrétnom, ním prerušenom konaní. Interpretácia a aplikácia ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorého vyslovenie nesúladu všeobecný súd uplatňuje v návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, musí zároveň v tomto postupe vytvárať právny základ pre jeho rozhodnutie v danej veci (napr. PL. ÚS 28/05, PL. ÚS 27/06). Všeobecný súd je oprávnený napadnúť len také ustanovenie zákona, ktorého použitie možno v konaní pred všeobecným súdom rozumne očakávať (PL. ÚS 12/2012); predpokladom je teda tzv. prejudicialita napadnutej normy v konaní všeobecného súdu. Prejudicialita chýba, ak je zjavné, že aplikácia napadnutého ustanovenia v konaní všeobecného súdu neprichádza do úvahy (PL. ÚS 1/2018).

19. Ústavný súd konštatuje, že navrhovateľ nemôže v predmetnom konaní aplikovať § 6 písm. c) volebného zákona, a preto sa nemôže domáhať posúdenia jeho ústavnosti v konaní pred ústavným súdom. Derogácia napadnutých ustanovení ústavným súdom by nijakým spôsobom neovplyvnila konkrétne právne posúdenie. To, že aktuálny právny stav neumožňuje obmedziť spôsobilosť na pasívne volebné právo na viacerých miestach, konštatuje aj samotný navrhovateľ (napr. body 12, 14, 23, 39 návrhu). Napadnuté ustanovenie tak nemôže ani zasiahnuť do realizácie ústavného práva na volebné právo dotknutej osoby podľa čl. 30 ods. 3 a 4 ústavy.

20. Okresný súd vo svojom návrhu poukazuje aj na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý vo svojom uznesení zdôraznil možnosť obmedzenia pasívneho volebného práva na základe nálezu ústavného súdu č. k. PL. ÚS 2/2016-108 z 22. marca 2017. V bode 122 tohto rozhodnutia ústavný súd uviedol, že „Obmedziť spôsobilosť na výkon volebného práva možno len na základe rozhodnutia súdu, ktoré musí zohľadňovať duševné schopnosti dotknutej osoby porozumieť významu, účelu a účinkom volieb, ich jednotlivým formám, ich subjektom a procesom vedúcim k ich výsledku a najmä schopnosť chápať vo voľbách svoj vlastný osobný a odôvodniteľný záujem. Obmedziť spôsobilosť posudzovanej osoby na výkon volebného práva možno len na základe výslovného výroku súdneho rozhodnutia (s prípadným určením, ktorého volebného práva, aktívneho, pasívneho alebo oboch, prípadne ktorých volieb sa dotýka). V prípade, ak by boli dané dôvody na zmenu obmedzenia spôsobilosti k výkonu volebného práva alebo na jej úplné navrátenie, súd rozhodnutie o obmedzení spôsobilosti na výkon volebného práva zmení alebo zruší. Len takéto obmedzenie práva voliť rešpektuje samotnú podstatu tohto práva, keďže neohrozuje toto právo ako také, pretože jeho účinkom je vylúčiť niektoré osoby zo skupiny osôb majúcich právo voliť vo voľbách za osobitných podmienok a z osobitných dôvodov, v prípade pominutia ktorých možno výkon práva voliť dotknutým osobám navrátiť.“.

21. Táto časť rozhodnutia ústavného súdu má nepochybne povahu *ratio decidendi*, ktorá však nie je právne záväzná. Koncipovaná je predovšetkým ako *pro futuro* apel ústavného súdu na spôsob

rozhodovania pre prípadné ústavne súladné obmedzenie či už aktívneho alebo pasívneho volebného práva. Samo osebe takéto konštatovanie (bez spojenia s referenčným výrokom konštatujúcim vo vzťahu k § 6 písm. c) volebného zákona nesúlad s ústavou, s ústavnými zákonmi alebo medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas národná rada a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom) nemôže formálne slúžiť ako právny základ pre obmedzovanie základných práv a slobôd v priamom a jednoznačnom rozpore so zákonnou úpravou.

22. S ohľadom na druhé napadnuté ustanovenie, § 10 ods. 1 Občianskeho zákonníka, navrhovateľ nevysvetľuje, ako by derogácia tohto ustanovenia ovplyvnila konanie, ktoré svojím rozhodnutím prerušil. Ide o ustanovenie, na ktoré nadväzuje § 6 písm. c) volebného zákona. Ani druhú napadnutú normu však všeobecný súd v konkrétnom konaní neaplikuje. Opäť je preto potrebné zdôrazniť, že pre splnenie predpokladu aktívnej legitimácie všeobecného súdu na postup podľa čl. 144 ods. 2 ústavy je nutné, aby prípadný derogačný nález ústavného súdu v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy ovplyvnil meritórne rozhodnutie všeobecného súdu v konkrétnom, ním prerušenom konaní. Keďže k takémuto záveru nie je možné dospieť, opätovne nedošlo k naplneniu základných predpokladov prejudiciality (PL. ÚS 1/2018).

23. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania teda ústavný súd zistil, že navrhovateľ nepodal návrh ako subjekt procesne legitimovaný podľa čl. 130 ods. 1 písm. d) ústavy [pozri tiež § 74 písm. d) zákona o ústavnom súde]. Pre prijatie návrhu na začatie konania tak neboli splnené základné požiadavky ustanovené v § 74 zákona o ústavnom súde, a preto bol návrh odmietnutý ako podaný zjavne neoprávnenou osobou podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde.

24. Ústavný súd dodáva, že skutočnou podstatou podaného návrhu je konflikt zákonov (volebného zákona a Občianskeho zákonníka na strane jednej a Civilného mimosporového poriadku na strane druhej) v riešení právnej otázky, (aj) od ktorej podľa navrhovateľa závisí rozhodnutie v ním prerušenom konaní (body 2 až 4 tohto odôvodnenia). V tomto profile však, ako už bolo uvedené, nie je priestor na konanie o súlade zákonov, teda právnych predpisov rovnakej právnej sily, oproti tomu je aktuálna interpretácia zákona (resp. dotknutých zákonov v ich vzájomnej prienikovej interakcii) navrhovateľom, a to pri použití štandardných interpretačných metód (bod 3 vo vzťahu k bodu 20 tohto odôvodnenia, zohľadniac nielen výslovné znenie, ale aj účel dotknutej zákonnej úpravy, ktorá má byť sčasti obsolentná). Na bližšie riešenie už ústavný súd nemá v konaní o súlade právnych predpisov procesný priestor.

25. V závere má ústavný súd potrebu pristaviť sa pri otázke splnenia zákonných náležitostí návrhu na začatie konania pred ústavným súdom zo strany navrhovateľa. Pri ich hodnotení sa ústavný súd vo všeobecnosti v rámci svojej rozhodovacej činnosti prirodzene snaží strániť využívaniu takých výkladových metód, ktoré by prepínali dôraz na formálnu stránku veci a viedli by tak k neželaným prejavom prehnaného formalizmu. Avšak k nežiaducim prejavom patrí aj opačný stav, t. j. neprimerané oslabenie apelu na formálne predpoklady návrhu, čo by mohlo signalizovať ľahostajnosť k ústavným či zákonným podmienkam konania pred ústavným súdom.

26. Navrhovateľ v prejednávanom prípade skoro v plnom rozsahu prevzal (takmer od slova do slova, pozn.) argumentáciu z návrhu prokurátora. Návrh navyše sprevádza aj niekoľko ďalších nedostatkov, keď okresný súd napríklad namiesto seba ako navrhovateľa v texte návrhu spomína

„prokurátora okresnej prokuratúry“ či v doplnení návrhu na začatie konania zo 6. októbra 2021 uvádza číslice odsekov skopírovaných priamo z návrhu prokurátora.

27. Ústavný sú pripomína, že aktívne legitimovaným subjektom na podanie návrhu na začatie konania je v tomto prípade okresný súd, nie prokurátor ako účastník konania. Je pritom výlučne zodpovednosťou všeobecného súdu posúdiť možnú relevanciu argumentácie predloženej účastníkom konania a ak sa s ňou po obsahovej stránke stotožní, návrh na začatie konania pred ústavným súdom má sformulovať tak, aby za pomoci takej argumentácie jasne, určito a zrozumiteľne argumentačne podporil vlastný návrh (PL. ÚS 13/2021).

28. Okruh subjektov oprávnených na podanie návrhu na začatie konania o súlad právnej normy s normami vyššej právnej sily je ustanovený ústavou. Privilégium okresného súdu iniciovať tento typ konania je spojené aj s jeho zodpovednosťou sformulovať návrh spôsobom nevyvolávajúcim otázky o jeho forme a obsahu. Je potrebné pripomenúť, že ústavný súd v tomto type konania nie je oprávnený vyzývať na odstránenie nedostatkov podania (§ 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pozri aj PL. ÚS 1/2020 bod 29 a nasl.), čo len svedčí o úmysle zákonodarcu zveriť procesnú legitimáciu na začatie konania takému okruhu subjektov, ktoré svojou povahou dávajú záruku na podávanie právne kvalifikovaných návrhov (PL. ÚS 13/2021).

29. Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že síce nemožno vylúčiť aj situácie, že aj účastník konania adresuje všeobecnému súdu taký podnet na podanie návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov, ktorý je *ipso facto* po odbornej stránke argumentačne spôsobilý vyvolať konanie podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy, táto skutočnosť však všeobecný súd neoslobodzuje od zodpovednosti zverenej mu čl. 144 ods. 2 ústavy. Súd je tak naďalej povinný prednesené skutočnosti posúdiť a vyvodiť z nich svoj vlastný autonómny záver, u ktorého nebude po obsahovej či formálnej stránke pochybnosť, že manifestuje presvedčenie samotného všeobecného súdu o neústavnosti či medzinárodnej nonkonformnosti návrhom napadnutého zákona alebo jeho časti.

30. Ústavný súd tak v závere upozorňuje navrhovateľa, aby na už uvedené ústavnoprávne východiská kládol v budúcnosti väčší dôraz.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. decembra 2021

Ivan Fiačan
predseda Ústavného súdu
Slovenskej republiky